

цілеспрямоване підвищення рівня медіаграмотності як у здобувачів освіти, так і у викладачів.

Список використаних джерел

Davies, G., & Hewer, S. (2012). Introduction to new technologies and how they can contribute to language learning and teaching. In G. Davies (Ed.), *Information and communications technology for language teachers (ICT4LT), Module 1.1*. Thames Valley University. http://www.ict4lt.org/en/en_mod1-1.htm

Dzivydzinska, I. S. (2019). Teaching phonetics: The introduction of digital technologies into classrooms. *Pedahohichnyi almanakh: Zbirnyk naukovykh prats*, (42), 91–94. Kherson: KVNZ «Khersonska akademiia neperervnoi osvity».

Jack, C., & Higgins, S. (2018). What is educational technology and how is it being used to support teaching and learning in the early years? *International Journal of Early Years Education*, 27(3), 222–237.

Plowman, L. (2016). Learning technology at home and preschool. In *The Wiley handbook of learning technology* (pp. 96–112). Hoboken: Wiley.

Rogers, E. M., Singhal, A., & Quinlan, M. M. (2014). Diffusion of innovations. In *An integrated approach to communication theory and research* (pp. 432–448). London: Routledge.

Singhal, M. (1997). The internet and foreign language education: Benefits and challenges. *The Internet TESL Journal*, 3(6). <http://iteslj.org/Articles/Singhal-Internet.html>

ВИКОРИСТАННЯ КЕЙС-МЕТОДУ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНИХ НАВИЧОК ЗДОБУВАЧІВ У КУРСІ «ДІЛОВА ІНОЗЕМНА МОВА»

Наталія Гудкова,

кандидат філологічних наук, доцент,

доцент кафедри філології та перекладу,

Київський національний університет технологій та дизайну

У сучасному світі, де міжнародна взаємодія стає все більш динамічною, а ринки праці глобалізуються, іншомовна комунікація в професійній сфері перетворюється на ключову компетентність фахівця будь-якого профілю. Знання іноземної мови, особливо англійської як мови міжнародного спілкування, вже недостатньо у форматі загальної мовної компетенції. Роботодавці очікують від молодих спеціалістів здатності ефективно функціонувати в іншомовному діловому середовищі, брати участь у переговорах, готувати професійну документацію, взаємодіяти з іноземними партнерами.

Попри наявність загального рівня володіння мовою серед більшості студентів, у фокусі проблем залишається брак практичних навичок саме у сфері ділового іншомовного спілкування. Причиною цього є відсутність у навчальних програмах достатньої кількості методично обґрунтованих засобів формування саме фахової комунікативної компетентності. У відповідь на ці виклики зростає інтерес до інтерактивних і діяльнісно орієнтованих методів навчання, серед яких особливої уваги заслуговує кейс-метод (Салі, 2019).

Кейс-метод – це педагогічна технологія, заснована на аналізі ситуацій, які відображають реальні або наближені до реальних умови професійної діяльності. Застосування кейсів забезпечує розвиток здатності до критичного мислення, аргументації, прийняття рішень, аналізу альтернатив (Dhar & Dhar, 2007, с. 6). У мовному навчанні кейс-метод дозволяє об'єднати мовну практику з контекстом майбутньої професійної діяльності, завдяки чому вивчення іноземної мови набуває для студентів практичного сенсу (Овчарук, 2014).

Важливим методологічним підґрунтям для кейс-методу є модель навчання за досвідом Девіда Колба (Kolb, 1984), яка передбачає цикл із чотирьох етапів: конкретний досвід, рефлексивне спостереження, абстрактна концептуалізація та активне експериментування. Студенти, залучені до опрацювання кейсу,

проходять ці етапи природним чином: вони стикаються з новою ситуацією, аналізують її, співвідносять з власними знаннями, формують нові моделі поведінки й застосовують їх у змодельованих комунікативних сценаріях.

Особливе місце кейс-метод займає у викладанні дисциплін зі спрямуванням на ділове спілкування, де важливо не лише засвоїти терміни й граматичні конструкції, а й навчитися застосовувати мову як інструмент у прийнятті рішень, формуванні аргументів, досягненні компромісів. У контексті мовної підготовки такий підхід дозволяє інтегрувати навчання з елементами моделювання професійної діяльності. Також він створює умови для рефлексії, адже обговорення кейсів супроводжується аналізом висловлювань, логіки дій, лінгвістичних і прагматичних рішень, запропонованих учасниками (Richards & Rodgers, 2014).

Навчання мові, орієнтоване на бізнес-комунікацію, має бути зосереджене на функціональності, а не формальності мовних конструкцій (Savage & Storti, 2010). Кейс-метод забезпечує таку функціональність, адже студенти вчаться виконувати реальні мовленнєві дії: вести переговори, реагувати на пропозиції, вирішувати конфлікти, писати ділові листи та резюме, готувати презентації.

На практиці кейс-метод у курсі «Ділова іноземна мова» дозволяє реалізувати численні навчальні цілі. Перш за все, створюється комунікативне середовище, у якому студенти можуть моделювати поведінку, характерну для професійного контексту. Кожен кейс містить елементи спонтанної реакції, нестандартних ситуацій, культурних бар'єрів – усе це сприяє розвитку міжособистісної й міжкультурної комунікативної компетентності.

Кейс «Entering a new market: negotiation with a foreign partner» – це класичний приклад завдання, яке дозволяє студентам застосувати мовні знання в умовах змодельованої ринкової ситуації. Групи студентів, виконуючи ролі представників компаній, аналітиків, перекладачів, готують презентації, беруть участь у перемовинах, складають документи, захищають свої пропозиції.

Важливим елементом такого кейсу є необхідність співпраці між учасниками, адже рішення мають бути прийняті колегіально, з урахуванням позицій кожної сторони. В процесі реалізації кейсу студенти також опановують невербальні елементи комунікації, зокрема жести, міміку, інтонацію, що сприяє комплексному формуванню комунікативної компетентності.

Кейс «Job interview at an international company» має на меті підготувати студентів до проходження співбесіди англійською мовою. Він реалізується у кілька етапів: створення резюме, підготовка мотиваційного листа, вивчення типових запитань, імітація інтерв'ю та рефлексивне обговорення. Студенти отримують можливість не лише репетирувати відповіді, а й оцінювати стиль власного мовлення, логіку висловлювань, доречність слововживання. У ході обговорення вивчаються комунікативні помилки, бар'єри, варіанти вдосконалення. Студенти також обговорюють культурні особливості проходження співбесід у різних країнах, що дозволяє сформувати стратегії адаптивної поведінки.

В обох випадках реалізація кейсу потребує змін в організації простору: важливо забезпечити можливість відкритої комунікації, наприклад, за допомогою U-подібного розміщення студентів. Це сприяє зоровому контакту, полегшує взаємодію, сприяє формуванню атмосфери ділового партнерства. Викладач при цьому виконує роль фасилітатора – він не подає готові рішення, а стимулює пошук, підтримує дискусію, заохочує критичне мислення.

Кейс-метод у викладанні курсу «Ділова іноземна мова» виявляється одним із найефективніших інструментів реалізації компетентнісного, практико-орієнтованого та особистісно-зорієнтованого підходів. Його застосування дозволяє досягти високого рівня інтеграції мовних, професійних і соціальних навичок, підвищити мотивацію студентів та забезпечити реальну підготовку до професійної діяльності у глобалізованому середовищі.

Перспективним напрямом є створення системи адаптованих до українських умов кейсів, які враховували б не лише лінгвістичні параметри, а й галузеву специфіку, культурні особливості й ринкові реалії. Використання кейсів у поєднанні з іншими інтерактивними методами (рольові ігри, симуляції, дебати) сприятиме ще глибшому залученню студентів у процес фахової комунікації іноземною мовою.

Список використаних джерел

- Dhar, U., & Dhar, S. (2007). *Case Method in Management Education*: V. 1. Excel Books.
- Kolb, D. A. (1984). *Experiential learning: Experience as the source of learning and development*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice Hall.
- Richards, J. C., & Rodgers, T. S. (2014). *Approaches and methods in language teaching* (3rd ed.). Cambridge: Cambridge University Press.
- Savage, J., & Storti, C. (2010). *Business English for international professionals*. Boston: Heinle Cengage Learning.
- Овчарук, О. В. (2004). Компетентнісний підхід у сучасній освіті: Світовий досвід та українські перспективи. *KIC*, 47, 23-27.
- Салі, О. (2019). Кейс-метод як інтерактивна технологія формування іншомовної соціокультурної компетентності бакалаврів-філологів. *Науковий вісник Ізмаїльського державного гуманітарного університету*, (42), 127–133.

ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ У ЄВРОПЕЙСЬКІЙ ВИЩІЙ ОСВІТІ

Ірина Забіяка

кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри іноземної та української філології,
Луцький національний технічний університет

Луцьк, Україна